

اداره مرکزی :

آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف امینکی یاننده کی دائره

استانبول بوروسى :

استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۸۷ نوروده
دائره مخصوصه

حیات

مبارزات ما مبارزه ... دنیای راهای جوی حیات قاتلم ... !
- بجه -

نسخه سی هربرده ۱۰ غرور شر

سنگی پوسته ایله ۵ لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ۵ دولار)

ایونه و اعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسه
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرکزیدر .

صافی : ۵۰

آنقره ، ۱۰ تشرین ثانی ، ۱۹۲۷

۲ نجی جلد

براهتفال مناسبتیه

بویوک فرانسه زطلمی «مارسه لن برتهلو» نك
طوعدینی کونك یوزنجی ییل دونومی ، علم
دنیا سنده یکیدن معظم تظاهرلره سبیت ویردی .
بشریت ، یوکسك مساعیسه علم تاریخده چوق
بارلاق برشرف صحیفه سی اشغال ایدن بویوک
عالمه قارشى بورجلی اولدینی شکران وظیفه سنی
بو وسیله ایله تکرار خاطرلادی . «صوربون» ده
بوتون مدنی ملتلك اشتراکله یاپیلان محشم
مراسم ، و اونکله مترافق اولارق هر طرفده
ترتیب ایدیلن علمی احتفاللر ، اوکا عائد نشر
ایدیلن یوزلرجه مقاله لر ، اثرلر ، بوقدر شناسلغك
صریح بر افاده سیدر . پارسده مختلف ملتلك
مادی یاردیملریله تمیل طاشی آتیلان «بین الملل
کیمیایوردی» ، «برتهلو» نك یوکسك خاطر سینه
اتحاف ایدیلش برشکران آبد سندن باشقا برشی
دکدر . ایشته استانبول دارالفنونیه ده ، کچن
پرشنه ، معارف و کلمزك فخری ریاستی آلتنده
ترتیب ایتدیکی احتفال ایله ، یالکز فرانسه نك
دکل بوتون انسانیتك مفاخرندن اولان بویوک
عالمه نه درین بر علاقه یله مربوط اولدیغنی
کوستر مشدر . جمهوریت تورکیه سنك بین الملل
علم و فکر جریانلرینه قارشى نه قدر حساس ،
نه قدر علاقه دار اولدیغنی بردفعه داها کوستره ن
بو واقعه ، بو کونکی اداره ایله اسکى اداره لر
آراسنده کی ذهنیت فرقنی ده پک بارز بر شکلده
ایضاح ایده بیلیر .

«مارسه لن برتهلو» یالکز بویوک برکیما کر ،
ساده جه بوساحده اسکى تلقیلری دکیشدیرمش
ویکی حدودلر آجش بر عالم دکل ، فکر و صنعت

دیگله نه دن ، اکلنمه دن کچیرن «برتهلو» ،
انسان سعینك نه لره مقتدر اولاییله جکینی اعظمی
قوتله کوستره ن بر «آبد» صایلا بیلیر . بو
متواضع ، بویوک روحلی آدام ، هیچ بر زمان
شان و شرف آرقه سنده قوشمادی ؛ لکن کرک
صاغلغنده کرک تولومندن صوکر ، استحقاق
ایتدیکی بوتون شرفلره مالک اولدی . کشفیاتی
اوکا ماده میلیونلر تأمین ایده بیلیدی ؛ فقط
قناعتکار عالم ، مملکتك و انسانیتك نفی ایچون ،
اونلردن ده استغنا کوستردی . او ، علمك مطلق
صورتده قدرته قانع بر «پوزیتویست» ، بشریتك
استقبالده رفاه و سعادتدن مطمئن ، نیکین ،
حراندیش بر انسان ، و سیاسی عقیده سی اعتباریله ده
تام معناسیله وطن پرور بر جمهورنجی ایدی .

سیاست و اقتصادی منفعتلر ، فردلری
و جمعیتلری چوق دفعه بربرندن آیریر ؛ لکن
علم و صنعت ، انسانیتك بو الهی محصوللری ،
انسانلرک اک اصیل و اک فراغتکار حسلرینی
تحریک ایدهرک اونلری طوپلار ، برلشدریر ؛
بویوک عالملر و بویوک صنعتکارلر ، ایشته بونقطه
نظردن ، ساده جه کندیلرینی یتیشدیره ن ملتلك
دکل ، بلکه بوتون بشریتك مفاخرندن صایلا بیلیر .
انسانیت ، آنجاق بو جنس بویوک آداملرک
موجودیتی ، رهبرلکی ، مساعیسی سایه سنده
حقیقی ماهیتی ادراک ایتمکده در . یالکز فرانسه
ملتلك بر جوجوغنی دکل بوتون بشریتك سوکیلی
اولادی اولان «برتهلو» ، ایشته بو جنس بویوک
آداملردن ، بشریت خادملرندن بریدر . حیاتی
و مساعیسی تورک کنجلیکی ایچون چوق تربیتکار

عالمك بوتون تجلیلریله علاقه دار اولان چوق
کنیش ، چوق احاطه لی بردها ایدی . تحصیل
و تربیه سی ، فطری قابلیتلی ، فلسفه ، ادبیات ،
تاریخ ساحه لرنده کی واسع معلوماتی ، اونی معین
بر اختصاص ساحه سنك دار دائره سنده بوغولمقدن
قورنارمشدی . کندیسندن اول بربرینه تماماً
یابانچی ایکی آیری ساحه کی تلقی اولونان «معدنی
کیمیا» ایله «عضوی کیمیا» آراسنده کی فرقلری
قالدیرمه سی ، اوزمانا قدر آنجق حیاتك تشکیل
ایده بیلدیکی ظن اولونان عضوی جسملری کیمیوی
ترکیب سایه سنده وجوده کتیره بیلهرک کاشانی
یکدیگرندن آیران بولملری ییقمه سی ، شه سز ،
بودماغك چوق قوتلی بر تاریخی و فلسفی تربیه دن
نصیه دار اولماسیله قابل اولمشدر . «مارسه لن
برتهلو» مفکره سنی هیچ بر زمان لابوراتوارینك
درت دیواری آراسنده محصور بر اقایان ، و حیاتك
بوتون مسئله لرینی هیئت عمومیه سیله ادراک
واحاطه یه ، حله چالیشان بر فیلسوف ، بر متفکر دی .
یالکز کیمیا منتسبلرینك دکل ، فکر و فلسفه یله
مناسبتی اولان هر فردک بو بویوک عالمه قارشى
کوستردیکی ده رین و صمیمی علاقه ، ایشته بوندن
دولاییدر . مملکت سزده مثبت علملره اوغراشا نلرک
اکثریتله صنعت ، فلسفه یه ، تاریخه نه قدر لاقید
و - مع الاسف - حتی استخفافکار داوراندقلرینی
کورورز ؛ «برتهلو» یی بو کیلره دائماً بر نمونه
کی کوسترمك ، مملکت سز ایچون چوق مفید اولور .
«برتهلو» نك یاشامه و چالیشمه طرزى ،
تورک کنجلیکی ایچون برموده ل تشکیل ایتیلیر ؛
بوتون حیاتی علم و حقیقت عشقیله هیچ دورمه دن ،

رومانه نقره مزه ۶

توفیق بك — جان حاضر الانا لیسكز قیزم ، دیدی . ترهن (. . .) استایونه ایکی بوجوقده کلیور . . . اون ایکده ، نهایت یاریده بورادن چیقمالیسكز که یتشه سیکز . . . بن اووقته قدر سزه براونومویل بولدورورم .

زهره خانم براویقودن اویانیر کی سلیکندی ، معارف مدیرنه باقدی . کندینه کلش ، قرارینی ویرمندی .

— تشکر ایدرم . . . حاجت یوق ، دیدی ، کیتبه به جکم .

توفیق بك شاشیردی ، قولالرینه اینانامادی :
— ناصل اولور قیزم ؟
— اویله ایجاب ایدیور .

باش معلمك چهره سی قابلی ، کوچوك كوزلری قارانلقدی . بوفا علامندی . معارف مدیری اونی جوق ای طانیوردی . فکرلرینه و مسلکته اویمایان برشی تکلیف ایدلیدیکی زمان دائما بوجهره بی آلیر و دیدیکندن دونمزدی .

ایکی کون اول انکار ایتدیکی بوبانك وجودی حقنده آکلاشمشلدی . بونقطه دن آرالرنده برسر قالامشدی . فقط شیمدی توفیق بك یکی برمعما قارشینده قالیوردی . معارف مدیری بر آرز قطعی حرکت ایتکه لزوم کوردی :

— پدريکز خسته . . . حتی زیاده جه خسته ، دیدی . سرك مطلقا استابوله کله کزی ایسته بورلر . سرك کیتبه به جکمزی سوبله یورسیکز . . . سببی ایضاح ایده بیلیرمیسکز ؟

— معارفله علاقه دار بر مسئله اولسه ییدی عرض ایتکده تردد ایتزدم .
زهره خانم ، معارف مدیرنه قارشى خشین و متجاوز بروضیت آلمشدی .

توفیق بك مشفق و بر آرز محزون بر تبسمه :
— زهره خانم قیزم . . . بو سوالی معارف مدیری دکل ، سزی دائما قیزی ، کوچوك قارده شی کی سوش بر دوستکز صوردی ، دیدی . اونك ایچون بکا بویله - واپ ویرمه کزی دوغرو بولادم .
— عفویکزی رجا ایده رم توفیق بك . . . عیب ایتدم . . . فقط معذور کوریکز . . . بیلیمز سیکز . جوق قارما قاریشیق اولدیم بر زمانده . . .

دوام ایدمه دی ، دوداقلری نیتزه مکه ، آغلامغه باشلادی . فقط شیمدی نه دسه بوضعتی ، کوز باشلری صافلامغه لزوم کورمه یور ، ساده باشی بر آرز یانه جور ییوردی .

توفیق بك . . . اوکا ایلک دفعه بویله اشمیله خطاب ایدیوردی . آرتیق مقاومتی قیرلشدی . کسک کسک سوبله مکه باشلادی :

— کچن کون سزدن حقیقی صافلادم . . . بابای انکار ایتدم . . . فقط بو بوسبوتون یالان صایلاماز . مرشد افندی اوزرمده بابالق حقلرینی غیب ایتش بر . . . بر بچاره در . . . بچاره دیورم . لایق اولدینی کله بی سوبله مکه دیلم وارمایور . بلکه بوساعته اولشدر .

آیاقده دورمغه قوتی قالامش کی یازخانه نك یاننده کی صاندالییه چوکدی ؛ آلتنده ایری تر داملالریله دوام ایتدی :

— بو آدم عائله منی محو ایتدی . . . بر بن کندیمی قورتارا بیلدم . . . اوده نه کوجلکله . . . بیله من سیکز . سکزنه اول بر یانفیندن ، بر بوزغوندن قاجار کی کندیمی بر قصبه به آدم . ایزمی غیب ایتدیرم ، کندیمی اونوندوردم . . . دهادو غروسی اویله امید ایدیوردم . چونکه حیاتی نم ایچون بر لکه اولان بو آدمک اولومی دهابویوک بر لکه اولاجی . . . بو کون سرك اوکره ندیککز حقیقی یارین بالضروره باشقلری ده اوکره نه جک . . . هرکک ایچنده آلی یوزمه قاپابه رق کیمکه مجبور اولاجم . . . حالبوکه بن آجیق آلله یاشامغه اک لایق برانسام . . .

یأسنك ایچنده وحشی بر غرو ریله باشی قالدیر یور ، طبرناقلرینی آووجینك ایچینه کچیره جک کی بوسروغنی صیقیوردی :

— کندی انسانلغی ، کندی حقلریمی اونوتدم . حیاتی باشقلرینك سعادتنه وقف ایتدم . کندیمی کندی اختیارمله اک بسیط امللردن ، ذوقلردن محروم ایتدم . کوچو جوك بر جوجوق اولدیم یاشدنبری دیدیدم ، چیریندم . بوتون بو محرومیتلره بولکله بی تمیزلدم صانیوردم . حالبوکه بن آجیق آلله یاشامغه اک لایق برانسام . بونی سوبله دیکم ایچون بی عیلاماز سیکز . تیتیرلکمی آلتده معذور کورور سیکز . بو بر قوتلی سبیر برانیدی . معلمك کوزلرنده کی

یاشلر قورویور ، یاناقلرینك ائلری چکیلیور ، سی طیقانیوردی . معافیله اک یتکین کوروندیکی بر دقیقه ده بردنبره طوبارلانیور ، اومولاز بر جبر نفس ايله کندینه حاکم اولویوردی .

یاواش یاواش آیاغه قالدی ، بیلکلرینی تکرار ماصیه دایادی ، صوغوق وخشین بر سکوتله :

— استا وله کیتبه به جکم ، دیدی ، بومرشد افندی بی طانیایورم . . . طانیامقده ده کندیمی حقل کورویورم . . . مادام که اوله جکی وارمش . . . برکوشه به چکیلوب کندی کندینه اوله بیلیردی . . . ولوکه بویله بر دقیقه ده بزبوز یوزه کله مییز .

بونلری سوبله کدن صوکره معارف مدیرنه باشیله خفیف بر سلام ویردی ، قاپی ووره رق چقبوب کیتدی .

توفیق بك اونی درین بر سکوت وحیرت ایچنده دیکلشمش ، سوبله به جک سوز بولاماشدی . دها دوغروسی اونکله بومشله اوزرنده فضلّه قونوشق ایچندن کله مشدی . یوره کنده مبهم بر صیقینی خوشنود سزلی ، آغزنده غریب بر آجیلوق واردی . باش معلمك حرکتی آبی بولاماشدی . تفصیلاتی بیلیمکه برابر بوسر کذشتی آرزجوق تخمین ایدیور . هر حالده بومرشد افندی جوق فنا بر آدمدی . عائله سی آزمیندی ، بلکه ده زهره خانمک سوبله یکی کی اولولره سقوطلره سبب اولشدی . بوغیور و ناموسلی قیزک اونك یوزندن جوق جکدیکنه اینانیوردی . فقط نه ده اولسه بو اولوم دوشه کته یانمش بر بابا ایدی . بویله بر ساعتده بوتون کینلر اونونونور ، بوکا مقابل اوزاق زمانلرک ولوکه بك محدود بر ایکی مشفق خاطره سی اویانیردی . « مادام که اوله جکی وارمش ، برکوشه به چکیلوب کندی کندینه اوله بیلیردی . »

انسان بوسوزی سومدیکی ، ضررینی کوردیدیکی بر انسان ، حتی بر بابا ایچون صرف ایده بیلیردی . فقط اونك اولدیکی ، یاخود اولمک اوزره بولوندینی دقیقه ده دکل . معارف مدیری زهره خانم حقنده آجی بر خیال انکسارینه اوغرامشدی . اونك ایچوندرکه باش معلمه برشی سوبله مک ایچندن کله مشدی .

معارف مدیری ماصه سنك باشنه او طور دی . دالغین ونشته سز چالیشمغه باشلادی .
— دوام ایدیور —